Reglementările în domeniul emiterii și tranzacțiilor cu monede virtuale devin preocuparea principală a autorităților europene

Autor: Alex Milcev, Liderul departamentului de Asistenţă fiscală şi juridică, EY România

După doi ani de modificări, adăugiri și revizuiri, plus dezbaterile aferente, Consiliul European a pus la punct Cadrul de reglementare al Uniunii Europene pentru piața monedelor virtuale, așa-numitul «MICA – Markets In Crypto Assets», care va fi urmat de procedurile Uniunii pentru punerea în aplicare a proiectului de lege.

Potrivit formulărilor din comunicarea oficială care a însoțit anunțul, noul cadru juridic, cu aplicare strictă în zona UE, vizează transparența, divulgarea, autorizarea și monitorizarea tranzacțiilor de către furnizorii serviciilor de cryptocurrencies. Propunerea vizează crearea unei abordări uniforme în toate cele 27 de state membre, din punct de vedere legal și fiscal. Urmează votul în Parlamentul UE pentru ca Regulamentul MICA să poată fi legal implementat, începând cu anul 2024.

Legea, cunoscută sub numele de MICA, va impune noi reglementări pentru numeroși actori de pe piața monedelor virtuale. Astfel, pe lângă burse, reglementările sunt destinate în primul rând emitenților așa-numitelor «stablecoins», care sunt ancorate la active existente, cum ar fi dolarul american sau euro.

Potrivit prevederilor MICA, stablecoins, precum USDT de la

Tether și USDC de la Circle, trebuie să mențină rezerve suficiente pentru a satisface cererile de răscumpărare în cazul unor retrageri în masă. De asemenea, stablecoins non-euro importante din punct de vedere sistemic trebuie să se aștepte ca tranzacțiile lor să fie plafonate la 200 de milioane de euro pe zi. Deși este o prevedere controversată, eliminată inițial, a fost reintrodusă în reglementările finale.

Adoptarea proiectului MICA la nivelul Uniunii Europene, pe lângă faptul că reglementează cadrul de funcționare pe o piață care s-a născut și a început să funcționeze dincolo și în afara cadrului legislativ financiar-bancar existent (altfel nici nu se putea), este cel mai puternic semnal de până acum în sensul dorinței autorităților, la nivel global nu doar european, de a exista un control atât din punct de vedere al emiterii monedelor virtuale, cât și al tranzacțiilor, respectiv câștigurilor din aceste tranzacții.

Ce se întâmplă în România?

Potrivit Codului Fiscal, persoanele fizice care obţin câştiguri din tranzacții cu active digitale – categorie care include monedele virtuale și nu se reduce doar la acest domeniu – trebuie să plătească un impozit de 10% pe diferenţa pozitivă dintre preţul de vânzare şi preţul de achiziţie, inclusiv costurile directe aferente tranzacţiei, din momentul efectuării acesteia.

Cât privește Contribuția de Asigurări Sociale de Sănătate (CASS), dacă suma veniturilor din transferul de monedă virtuală depășește pragul de 26.760 lei, aplicația va calcula CASS în suma de 2.676 lei – adică 10% din acest prag și nu mai mult. Pe de altă parte, în cazul contribuției de asigurări sociale (CAS – pensie), legea prevede că veniturile din transferul de monedă virtuală nu generează obligația plății acesteia.

Este bine de știut că există pragul de 200 lei/ tranzacţie, sub care nu se impozitează aceste câștiguri, condiţia fiind ca totalul câștigurilor într-un an fiscal să nu depășească nivelul de 600 lei.

Termenul de plată a impozitului pe venit este termenul limită de depunere a Declarației Unice privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice – Capitolul I.

În situația plăților la comercianții care nu acceptă direct criptomonede, prin cardurile emise de un exchange împreună cu VISA sau Mastercard, se realizează o tranzacție în care se vinde moneda virtuală și se cumpără fiat (banii clasici) prin acea platformă de exchange.

Această vânzare a unei criptomonede este o operațiune care generează obligația de plată a veniturilor obținute prin tranzacțiile cu criptomonede și declararea lor prin Declarația Unică în anul următor.

Nu trebuie mizat pe faptul că lipsesc reglementările în domeniu, nu lipsesc, sau că Fiscul nu ajunge să depisteze tranzacțiile crypto și câștigurile din aceste tranzacții, indiferent în ce țară se întâmplă acestea. Schimbul de date, fie între autoritățile fiscale și bancare, plus reglementările la nivel de UE (ca să luăm doar acest exemplu), vin să întărească poziția statelor împotriva sustragerii de la plata impozitelor din câștigurile în acest domeniu, și împotriva spălării banilor murdari.

În paralel, platformele de tranzacționare implementează și impun clienților, de la bun început, regulile și formularul de cunoaștere a clienților – KYC – Know Your Customer, iar organismele de cooperare internațională au acces la datele oferite de exchange-uri despre tranzacții și beneficiari.

România trebuie să se conformeze legislativ și procedural-fiscal, prin urmare ANAF a emis, încă din anul 2021, Ghidul

pentru impozitarea veniturilor din criptomonede.